

43
1912

సూ

→→→

ఇవి

శ్రీగారికవి సర్వారాయుఁడుచే,

రచియింపఁబడినది.

మొదటికూపు 300.

కాకినాడ.

ప్రేస్ అందు కో, ముద్రాక్షరకాలాన్మసిరము.

1912

సూక్తి .

1. పూవునకుఁగాని తద్వర్ణమునకుఁ గాని
వాసనకుఁగాని హాని యేపాటియేని
లేనిగతఁ దేనెఁగొని యేగుతేనెకీఁగ
భంగి సజ్జనుఁ డిలలో మెలంగిపోవు.
2. వేయిమందిని యుద్ధము చేయుచుట్ల
గెల్పు నాతనికన్నను బొల్పుచొక్క
తన్నుఁ దానెఱుఁచిన ధన్యుఁడెవ్వ
నాతఁడే బలజయశాలి యనఁగఁజగతి.
3. ద్వేషముచే నెపుడై నన్
ద్వేషము జయింపఁబడునె? ప్రేమముచే నా
ద్వేషము శోయింబడునని
భాషింతురు పెద్దలిది స్వభావముసుమ్మి.
4. మనుజుఁడు దయచే గోపం
బును, సత్యముచే ససత్యమును, దానముచే
తను లోభము, మంచితనం
బునఁ జెడుగుం, దోయివలయు బుద్ధింబలఁపన్.
5. గుణకర్మంబులచేతనె
ఘనుఁడుగు, నల్పుఁడుగు, గాని కానేరఁడు నం
జననంబుచేత ; నంతకు
గుణకర్మములే ప్రభావ గుణములుసుమ్మి.

- గీ. మొండితనమును బరనిందే మోస మీష్య
యాత్మసంస్తుతి యభిమాన మాగ్రహంబు
పలుగుటాలోచనలు సురాపాన మను ని
వియ జనన్యభావము నపవిత్రీకరించు.
- క. మనమె ప్రభాసము సర్వం
బుసకుంగద ! దానిపలనఁ బుట్టును సర్వం
బును గాన మలినభావం
బునఁ బలికనఁ జేసినఁ జెడిపోవు జనుఁడిలకొ.
౪. శ్రీశ్రీలో మనమెప్పుడైనకొ
మృతిమెంచుదు మనెడమాదు నెఱుంగి రెడికినినన్
బ్రతికియన్నాఁగ్గుం దమ
మతములలోఁ దగవులాడె మలయమిగాదే ?
- క. శాపాత్ముల కిహపరిములఁ
బ్రాపించుం దుఃఖ, మిహపరిములఁగెఁట
శ్రాపించుం బుణ్యాత్ముల
కాపరమానంద మద్యయంబుగ నెప్పుడొకొ.
- క. ప్రజలు మనఃపూర్వకమగు
ఋజువతకనఁ దవిలిలేని యెన్నఁడు విషయ
నృజనక్తభోరు గర్వము
గజవిజృఞ్చెందరు మునంబుఁగందును సతముకొ.
- క. మన మతిచంచల, మాతెం
చివదానికిఁ బెట్టుకొన్న, శీరధీయం

గ సశక్య ; మదే వశపడి

నను సుఖమగుఁ ; గాన, లోఁగొనఁగఁ గడఁగవలెకొ.

గీ. స్థిరముగా నుండఁజాల దీదేహమెప్పుడొ

పడు ననుపయోగ మగుదుంగ వలెనే పుడమిఁ

దల్లియుం దండి యన్నయుఁ దమ్ముడేమి

చేయఁగలరు ? మనంబెసూ సాయపడును.

గీ. శిక్షకు భయంపడుచునుందుఁ జీవితమున

కందలుం బ్రేమఁజూపుదు రట్లుగాన

సీవు నందఱివంటిడ వే యనుకొని

యెననిఁ దూలనాడకు ; నొంప ; కిదియమేలు.

క. సంతోషముననె దుఃఖము,

సంతోషంబుననె సుఖము, జనియించును ; ద

త్సంతోషము నెడబాసిన

నెంతయు సుఖదుఃఖము లుదయింపవుగాదే.

గీ. కనఁగ నాలోచనములేని జనునియాశ

పురుగువలె బ్రాకుచుండు సీపుడమిలోనఁ

బండ్లకై కోరిదుమికెడు పగిది వాఁడు

వెండియుం జన్మమెత్తుచు నుండుదాన.

క. సత్యము నుడువుము, ధర్మము

నిత్యము నడుపుము, తలఁపుము నిజతత్త్వము, స

త్కృత్యంబే పుణ్యము, దు

ష్కృత్యంబే పాప, మనుచు నెఱుఁగుమి మిగులన్.

క. ధనమెప్పుడూ సం బంతకు,
 ధనసంతోషం తెలుసు నేపదాధారంబైనా
 దనుదానె నచ్చిచేరు,
 “స్థనమూలమిదంజగ” చ్చిసంగా వినమే ?

గీ. పాలు నీరును గలసిన భౌతికజనుల
 కై కమత్వంబు గలిగిన నననిలోన
 వారల నేక్షణుడేయ నెవ్వారితిరము ?
 నిఖిల సుఖములు సమకూరు నిడినిమిద.

గీ. ఎన్నిసగుణములుండిన, నెంతధనము
 గలిగియుండిన, యోగ్యత కలుగకున్న
 వానిజన్మము వ్యర్థం మివ్వసుధలోన,
 గాన దానిక్రింద నెదిరి బూనవలయు.

గీ. ఎంతపెట్టి పుట్టెనంతె కా కెంతెంత
 పాటుపడినగాని ఫలము గలదె ?
 యూశ్వరుం డొసంగుత్యము మేరునటన్న
 త్రిప్తికన్న సుఖము పృథివితేదు.

గీ. పాపములలోన బాపము పలికిబొంకు,
 టది యటుండగ నెక్కమా తాడితప్ప
 నేని మణివాడు సత్యము లెన్నెచెప్ప
 నిమ్ము నమ్ముదురే యింక నెవ్వరై న ?

గీ. ధనము నాజెంపవలయును ధర్మవృత్తి,
 దాని సభివృద్ధిజేయుచు దాచవలయు,

దానిలోఁగొంత తాఁడిని, దానమొక్క
కొంతఁబుడఁదగు, లేకున్న సుంతనిలదు.

గీ. చట్టమఁగ నేసినట్టి సద్భంబులోన
వక్షాబిందు వొకఁడైనఁ బడనిపగిది
మనసు చిట్టతనముఁగిన్న మనుజమాత్రు
సందుఁ జొరలేవు కామాదులందు నొకటి.

గీ. గర్వయైనవాఁడు గాలిచేఁ గూలిన
మోడుమాను మాడ్కిఁ గూలిపోవు.
గర్వగానివాఁడు కడుఁ జలియింపని
బండ్లరాతిరీతి నుండు నెవుడు.

గీ. మంచివాఁ డనిపించుకో నెంచితేని
మది దురాలోచనలు మాను, మంచికెవుడు
ప్రాలుమాలినఁ దోచును బాపబుద్ధి,
యదియ దుఃఖప్రదము, మంచి నెదవు సుఖము.

గీ. ఈప్రపంచము సళియించు, నెవువొమనముఁ
జత్తు, మాన్నంతనైన దండెత్తు రుజలు,
మరణమున జీవితంబు సమాస్తమొందుఁ
గాన నిహపరములమేలు గనమెలంగు.

గీ. ధనికునకు దానగుణ మిసుంతయునుగల్గ,
దత్యుదారునకుం దృఢ మైననుండు,
దాయువు దురాత్మునకుఁగడు నబ్బు, సద్గు
ణాఘ్ననకు మూడునాయు వేమబ్బరంబు.

- గీ. ఆశవిడనాడు కంటె సౌఖ్యంబులేదు
కలిత లోభంబుకంటె దుఃఖంబులేదు
నరుల కుపకృతికంటె బుణ్యంబులేదు
పరుల కపకృతికంటె బాపంబులేదు.
- క. ఏవానివలనఁ బెక్కురు
జీవితమొ ధరణి వానిజీవనమే స
జీవన ; ముదరంభరు లింక
జీవన్ముతు లగుదు రెంతజీవించిననుఁ.
- క. నీకాలికి ములు సోకిన
నేకరణి న్నెప్పిగల్గు నెల్లరకల్లే
కాకని యెవ్వరునొవ్వంగ
రాకుండఁ జరింపఁదగు ధరాస్థలిలోనఁ.
- క. కులమున్ శీలము విద్యయు
ఫలియింపవు, పూర్వజన్మపరిచిత పుణ్యం
బులు కాలంబున వృక్షం
బులు ఫలియించిన ప్రకారమున ఫలియించుఁ.
- క. తమకున్నదానిలోఁ గొం
చెము దీనుల కనదలకు విశిష్టలకుం దా
నము సేయవలయు నటునే
యమిఁ బరభాగ్యోపజేవు లగుదురుసుమ్మి.
- గీ. సత్యము ప్రియంబు పలుకుము, సత్యమైన
నప్రియము పల్కుము, ప్రియమైనదైనఁ

బలుకకు మనత్యమును, ధర్మపథతియిది
పలుకుపట్లను జాగ్రత్త నలయుఁగాడె ?

గీ. కనుఁగొనంగ గృహచ్ఛిద్రమును ధనంబు
మంత్ర మూషభ మాయువు మైధుసంబు
ధర్మ మవమానముం బాపకర్మ మనెను
తొమ్మిదియు గోవ్యములు ప్రియత్నముచేత.

గీ. ఎఱికులమునఁ బుట్టిన, నెంతరూప
నంతఁజ్ఞానను, ధనమెంత బడసియున్న,
విద్యయొక్కెంత లేకున్న వెలయలేడు
సరుఁడు, నిగఁగధకుసుమంబుకరణి ధరణి.

గీ. ఎంతగడియించినకొ ధనమింట నుండు
నెందఱోబంధులొండిన నేమి కుద్ర
భూమిదన్న నె చరుడెంచి పోవుచుందు
పాప పుణ్యంబులనురెండె నచ్చునెంట.

క. దాతృత్వము శౌర్యము సం
గీతమ్మా కవితృత్వము నివి కేసలనహజ
స్థితములుగాని నేరుపు
చెతస్సమకూరి నెట్టి శిష్టులకై నకొ.

క. ఆయమునకు వ్యయమధికము
సెయఁగరా, దట్లునేయఁ జేట్లును, నృధ్ధుం
డై యున్నప్పుటి కాధన
మాయమును పోడిదా. ను నెవ్వరికికొ.

గీ. చౌర్యమొసరించుకన్న భేక్షుంబుమేలు,
 నలి నసత్యముకన్న మానంబుమేలు,
 సత్ప్రవర్తన విమకన్న జావుమేలు,
 జారుడవుకన్న పండత చాలమేలు.

క. దుష్టస్నేహంబును విడి
 శిష్టస్నేహంబు నెపుడు సేసినమనుజుం
 డిష్టాధంబు లెగైకొని
 కష్టంబుల పాలుగాక కడుసుఖియించుకొ.

